

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/32/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217728
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Hritzová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217728.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Hritzovej a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 14C/92/2013-47 zo dňa 10.12.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 14C/92/2013-47 zo dňa 10.12.2013 potvrdzuje.

Odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh žalobcu, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Uviedol, že žalobca sa návrhom zo dňa 28.09.2012 domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd určil, že žalovaný je zodpovedný za škodu vzniknutú žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice, pretože tento nerozhodol v zákonom určenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla nesplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere dlžníkom titulom majetkovej škody vo výške 125,-- eur a z titulu nemajetkovej ujmy vo výške 385,-- eur.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie a zistil, že žalobca sa v danej veci domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorým bol v predmetnej veci Okresný súd Levice vo veci vymáhania pohľadávky oprávneného, ktorým bol žalobca, proti povinnému - Y. K., o zaplatenie 724,96 eura s príslušenstvom. V tejto exekučnej veci oprávnený dňa 01.11.2008 spísal pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým zápisnicu na základe exekučného titulu, ktorým bol v predmetnej veci Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR04754/08 zo dňa 27.06.2008. Súdny Exekútor doručil Okresnému súdu Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd v predmetnej veci dňa 27.01.2009 vydal poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor prevzal poverenie dňa 02.02.2009.

Uviedol, že nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú: a/ protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, b/ vznik škody, c/ príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody, d/ zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie).

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je citovaným zákonom koncipovaná ako zodpovednosť objektívna (podľa § 3 ods. 2 zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť), čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. neobstaranosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla), je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu (tzv. zodpovednosť za výsledok). Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 ústavy ("Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom").

Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Z uvedených skutočností vyplýva, že nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku žalobcu, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku žalobcu rozhodujúcim, t. j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil.

V nadväznosti na zákonné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, v danej veci súd prvého stupňa skúmal tieto podmienky a dospel k záveru, že splnené neboli. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie z pohľadu dodržiavania lehôt či už zákonných, resp. primeraných lehôt na rozhodnutie v danej veci, nie je kompetentný preskúmať všeobecný súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy).

Žalobca namietal, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho postupu tým, že rozhodnutie v danej veci vydal nie v zákonnej, 15 dňovej lehote, ale po viac ako 7 mesiacoch, resp. 232 dní tým, že rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie vydaním poverenia. Súd prvého stupňa v tomto prípade skúmal, či exekučný súd dodržal zákonnú 15-dňovú lehotu, z akého dôvodu táto dodržaná nebola a či je tu existencia dôvodu na náhradu škody, a či vôbec nejaká škoda vznikla.

Podľa žalobcu rozhodcovský rozsudok je exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku. Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol uvedený do § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku novelou účinnou od 01.06.2011. Novelizácia predmetného ustanovenia by bola nadbytočná, ak by išlo o exekučný titul podľa písmena i). Skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok sa za exekučný titul považoval podľa písmena d) potvrdzuje aj komentár k § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého k novele účinnej od 01.06.2010 o zániku 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia na základe rozhodcovského rozsudku došlo z dôvodu potreby preskúmania písomností pre prípad neprípustnosti exekúcie. Zákon číslo 144/2010 Z. z., ktorý novelizoval Exekučný poriadok, sa vzťahuje aj na konania začaté pred účinnosťou tohto zákona (komentár k § 44 Exekučného poriadku). K vydávaniu poverení na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku dochádzalo a dochádza podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Pre výklad zákona je podstatný úmysel zákonodarcu - Národnej Rady SR prezentovaný v dôvodovej správe k novele § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Podľa zdôvodnenia žalobcu by súd musel vydávať poverenie na základe rozhodcovského rozsudku v lehote 15 dní s poukazom na § 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku aj v súčasnosti, keď rozhodcovské rozsudky sú uvedené v ustanovení § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, čo je nižšie uvádzanou judikatúrou vyvrátené.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že exekučné konania bolo vedené v čase účinnosti Exekučného poriadku, kde v § 44 ods. 2 je uvedené, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/, t. j. ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená 06.11.2008 a súd rozhodol o tejto žiadosti dňa 27.01.2009 a to vydaním poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd vydal poverenie súdnemu exekútorovi po dvoch mesiacoch od doručenia žiadosti súdneho exekútora. Exekučným titulom bol však rozhodcovský rozsudok, súd teda lehotu na vydanie poverenia v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nemal, keďže lehota 15 dní na vydanie poverenia neplatila v prípade, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Z uvedeného dôvodu nie je možné skonštatovať, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho úradného postupu tým, že o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia rozhodol po mesiaci od doručenia žiadosti, a to vydaním poverenia.

Nárok na náhradu škody si žalobca uplatňoval výlučne podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., dôvodiac, že príslušný súd svojim postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. V súvislosti s prípadným prieťahom v danej veci sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v súčasnom znení by len takéto podklady by boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013. Aj keď návrh bol podaný v roku 2012, súd je toho názoru, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia a začatia tohto konania.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, platného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia (06.11.2008) upravovalo povinnosť súdu vydať poverenie v lehote 15 dní, ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, pričom táto lehota sa netýkala prípadov, ak bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok (§ 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku). Samotné znenie zákonného ustanovenia oprávňovalo exekučný súd ex offo skúmať exekučný titul nielen z formálneho, ale aj z vecného hľadiska. Z tohto údaju jednoznačne vyplýva, že tvrdenie žalobcu, že exekučný súd rozhodol po zákonom stanovenej lehote, s omeškaním viac ako 7 mesiacov, resp. 232 dní, je nepravdivé a zavádzajúce. V danej veci je potrebné konštatovať, že iba samotná skutočnosť, že súd rozhodol v exekučnej veci po mesiaci od podania žiadosti o udelenie poverenia neznamená, že sa dopustil nesprávneho postupu, keďže v tomto prípade 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatila. S poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preto nie je možné posudzovať postup exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia po 15-dňovej lehote ako nesprávny.

Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa preto konštatoval, že v danej exekučnej veci vedenej Okresným súdom Levice sp. zn. 12Er/1001/2008 nezistil žiadny nesprávny úradným postup, zakladajúci nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobcu.

Žalovaný v písomnom vyjadrení vzniesol námietku premlčania dôvodiac, že lehota na uplatnenie tohto nároku (premlčacia lehota) uplynula po troch rokoch od momentu uplynutia 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Vzhľadom na to, exekučné konanie bolo začaté v roku 2008 (dňa 06.11.2008) doručením žiadosti o udelenie poverenia súdu) a žalobca sa predbežného prerokovania domáhal v roku 2012 (dňa 23.04.2012), predmetný nárok žalobcu na náhradu škody, súd nepovažoval za premlčaný, keďže podľa § 19 ods. 1 zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V predmetnej veci exekučný súd vydal poverenie súdnemu exekútorovi dňa 27.01.2009. Z tohto dôvodu námietku premlčania vznesenú žalovaný, súd prvého stupňa neakceptoval.

Nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú: a/ protiprávny úkon resp. škodová udalosť, b/ vznik škody, c/ príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody, d/ zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie).

V danej veci žalobca súdu nepredložil žiadne dôkazy o existencii majetkovej škody 125,-- eur, keď síce zdôvodnil z akých položiek táto škoda pozostáva (70,-- eur na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, 40,-- eur na udržiavanie a

správu informačného systému, 15,-- eur na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde), avšak žiadny dôkaz v tomto smere súdu nepredložil. Okrem toho súd prvého stupňa poznamenal, že v exekučnom spise sa nenachádza žiadna urgencia, žiadosť, či sťažnosť oprávneného, z ktorého dôvodu nemohli oprávnenému vzniknúť náklady na administratívne spracovanie textov urgencií. Iba samotné tvrdenie žalobcu o existencii vyššie uvedenej škody nie je možné považovať za preukázanú existenciu výšky škody. Súd prvého stupňa vyčíslenú výšku škody vynaloženú na správu pohľadávky, ako aj výšku škody na udržiavanie a správu informačného systému považoval za účelovú, nepreukázanú, nakoľko bol toho názoru, že žalobca musel pohľadávku spravovať informačným systémom aj za situácie, ak by bol exekučný súd rozhodol bezodkladne po doručení žiadosti o udelenie poverenia. Taktiež žiadosť žalobcu, aby súd vyčkal a oboznámil sa so znaleckým posudkom, ktorý v predmetnej veci dal vypracovať, vyhodnotil súd ako neopodstatnenú, z ktorého dôvodu tento návrh na doplnenie dokazovania zamietol. Z predloženého potvrdenia, ako aj z vyjadrenia právneho zástupcu na pojednávaní nebolo zrejmé na aké otázky má znalecký posudok dať odpoveď, nebolo zrejmé, akými skutočnosťami a problémami sa znalec v podanom znaleckom posudku bude zaoberať. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní nevedel súdu predložiť dôkazy na preukázané existencie a výšky hmotnej škody. Taktiež žalobca, na ktorom je preukázanie existencie príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a konaním žalovaného, túto žiadnym spôsobom nepreukázal, čím sa dostal do dôkaznej núdze. Súd prvého stupňa nezistil príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a postupom exekučného súdu, ktorý vydal poverenie po štyroch mesiacoch z dôvodu, že ani v prípade, ak by súd bol rozhodol bezodkladne (na nasledujúci deň), by hmotná škoda žalobcovi nevznikla. V tomto čase nedošlo k zániku povinného, keďže ním bola fyzická osoba, ktorá nestratila právnu spôsobilosť, nedošlo k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a ani k insolvencii povinného (tieto skutočnosti žalobca súdu vôbec nepreukázal napriek tomu, že v návrhu tvrdí, že k nim došlo), taktiež súdu prvého stupňa nepreukázal, aké kroky mienil uskutočniť k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky.

K uplatnenej nemajetkovej ujmy súd prvého stupňa poznamenal, že táto bola uplatnená neopodstatnene, nakoľko skonštatoval, že k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu nedošlo, teda nedošlo porušeniu základného práva na súdnu ochranu, nedošlo k vnútorným zásahom do spoločnosti, k ovplyvňovaniu podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušeniu práv žalobcu, strate legitímnych očakávaní, k strate dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky tak, ako to žalobca sám v podanom návrhu tvrdí, pričom toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal a vykonaným dokazovaním bolo zistené a preukázané, že k týmto jeho tvrdeniam zo strany exekučného súdu vôbec nedošlo.

Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa dospel k názoru, že na strane žalovaného, konajúceho cestou exekučného súdu, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, vo veci sa ďalej nezaoberal ani výškou majetkovej škody ani nemajetkovej ujmy, pretože nebol zistený právny základ a to zodpovednosť žalovaného za uplatňovanú ujmu.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko si ich neuplatnil a žiadne trovy mu ani nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák.

č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu v súlade s ust. § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 OSP, pričom vo veci rozhodol postupom podľa § 156 ods. 3 OSP. Po oboznámení sa s obsahom odvolania, rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Predmetom tohto konania je suma 125,- eur, ktorej zaplatenie sa žalobca domáha z dôvodu náhrady škody a suma 385,- eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Ako právny základ návrhu na začatie konania žalobca uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod. sp. zn. exekučného spisu EX 9363/2008. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 27.01.2009 a rozhodnutím o poverení, t. j. až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V prvom rade je potrebné poznamenať, že zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravuje zodpovednosť štátu za činnosť súdu, orgánu štátnej správy, orgánu územnej samosprávy v prípadoch, keď na orgán územnej samosprávy je prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, upravuje aj zodpovednosť štátu za činnosť fyzických a právnických osôb v niektorých prípadoch pri výkone štátnej správy a zodpovednosť orgánu územnej samosprávy pri výkone samosprávnych funkcií v samostatnej pôsobnosti orgánu územnej samosprávy. Porušovanie zákonnosti pri výkone verejnej moci je nežiaducim a spoločensky neprijateľným javom. Orgány verejnej moci v právnom štáte musia mať také právne postavenie, ktoré bez pochybností umožňuje uplatnenie ich zodpovednosti za každé porušenie zákona alebo za ich každý nesprávny úradný postup. Takúto možnosť zaručuje čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ktorým sa priznávajú dve príbuzné, navzájom nezávislé práva a to právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, či už ide o orgán štátnej správy, územnej samosprávy, súd alebo iný štátny orgán a právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Rovnako čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (zákon č. 23/1991 Zb.) ustanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného

štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa odseku 4 listiny podrobnosti ustanoví zákon.

Týmto zákonom je práve zákon č. 514/2003 Z. z., ktorý rozlišuje medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou územnej samosprávy, pričom zodpovednosť štátu sa vzťahuje tak na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi štátu pri výkone verejnej moci, ako aj na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi územnej samosprávy pri výkone verejnej moci, na ktoré bol prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy podľa osobitného predpisu.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú musí preukázať poškodený. Medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť. Zákon upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6 zákona). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7 zákona), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8 zákona).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 1 zákona, vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou).

Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t. j. zbavenie sa zodpovednosti (§ 3 ods. 2 zákona). Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu (ani územnej samospráve) sa zbaviť zodpovednosti. Tým vlastne nadobúda táto zodpovednosť charakter absolútnej zodpovednosti.

Pravda, aj v tomto prípade musia byť podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Vyššie uvedené podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

V nadväznosti na výklad podávaný právnou teóriou a praxou sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to aj pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami vydané rozhodnutie správne či v ustanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Nesprávny úradný postup má značný význam i pri vzniku škody účastníkovi konania v príčinnej súvislosti s prieťahmi v konaní. Úprava zodpovednosti za konanie orgánov verejnej moci za prieťahy v konaní ako dôsledkov nesprávneho úradného postupu umožňuje riešiť spory už na vnútroštátnej úrovni a nie pred Ústavným súdom SR alebo Európskym súdom pre ľudské práva.

V súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi odvolací súd v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k žalobcovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a taktiež vec správne právne posúdil. Z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 12Er/1001/2008 vyplýva, že dňa 28.09.2008 bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor písomným podaním doručeným exekučnému súdu dňa 06.11.2008 požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku č. k. SR 04754/08 zo dňa 27.06.2008. Následne dňa 27.01.2009 exekučný súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V tomto smere odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku upravuje 15-dňovú lehodu, o plynutie ktorej sa opiera aj návrh žalobcu žiadajúc náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobca vo svojom návrhu tvrdí, že súd aplikujúc toto ustanovenie nerozhodol v zákonom stanovenej lehote.

Viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania vyplýva pre odvolací súd z § 212 ods. 1 a 2 OSP. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Treba zdôrazniť, že ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Žalobca vo svojom odvolaní v prvom rade namietal odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, nesprávne právne posúdenie veci a neúplné zistenie skutkového stavu.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podstata základného práva priznaného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, že tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t. j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochranu základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97).

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu predmetným článkom ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, a to najmä práva na prístup k súdu, práva na spravodlivý proces, ktorého základným predpokladom uplatnenia je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená, že súd právoplatne rozhodne v prospech žalobcu (II. ÚS 71/97, III. ÚS 46/04). Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Z obsahu súdneho spisu však nevyplýva, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci v prípade žalobcu nerešpektoval niektoré z týchto práv. Namietané pochybenia súdu prvého stupňa vyjadrené v ustanoveniach § 205 ods. 2 písm. a) a c) OSP nie sú v dôvodoch odvolania konkretizované vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Taktiež žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní presne nepopísal a odvolací súd ani žiaden takýto dôvod nezistil.

Odvolací súd nevidel odňatie možnosti konať pred súdom ani v postupe súdu prvého stupňa, ktorým zamietol návrh žalobcu na doplnenie znaleckého dokazovania. Vo vzťahu k tejto skutočnosti odvolací súd konštatuje, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V zmysle § 120 ods. 1 OSP však súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým odvolací dôvod. Odňatie možnosti konať pred súdom nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykonal. Podľa ustálenej právnej teórie a súdnej praxe je sporové konanie ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou účastníkov konania. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, ako aj povinnosť dôkaznú (§ 120 ods. 1 prvá veta OSP). Táto skutočnosť ale neznamená, že zákonná úprava sa zrieka zásady materiálnej pravdy. Uvedená zásada, ako protipól zásady formálnej pravdy, je vyjadrená v § 153 ods. 1 OSP, podľa ktorého súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

V zmysle § 120 ods. 1 druhá veta OSP len súd má právo rozhodnúť, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd nevykoná dôkazy, ktoré nie sú pre posúdenie veci relevantné a nemôžu smerovať k zisteniu skutkového stavu. Ich nevykonanie musí v rozhodnutí odôvodniť. Na druhej strane, súd je povinný vykonať navrhnuté dôkazy, ak sú právne relevantné a ich vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. To, či súd vykoná dôkazy označené účastníkom konania, nie je ľubovôľou súdu. Rozhodujúce je zistenie, či skutkové závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania umožňujú záver, ktorý v konečnom dôsledku bude zodpovedať cieľu sledovanému § 1 až § 6 OSP, v zmysle ktorých je potrebné vykladať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Iba súdny proces, ktorý bol v súlade so základnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku je možné označiť za konanie zabezpečujúce právo na súdnu ochranu. Za súladné preto nemožno označiť nevykonanie dôkazu označeného účastníkom

konania, ak je nad všetky pochybnosti zrejme, že môže mať rozhodujúci význam pre ozrejmienie skutkového stavu zodpovedajúcemu objektívnej pravde.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa zamietnutie vykonania znaleckého dokazovania ako neopodstatnené odôvodnil tým, že uviedol, že z predloženého potvrdenia, ako aj z vyjadrenia právneho zástupcu na pojednávaní nebolo zrejme na aké otázky má znalecký posudok dať odpoveď, nebolo zrejme, akými skutočnosťami a problémami sa znalec v podanom znaleckom posudku bude zaoberať. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní nevedel súdu predložiť dôkazy na preukázanie existencie a výšky hmotnej škody. Taktiež žalobca, na ktorom je preukázanie existencie príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a konaním žalovaného, túto žiadnym spôsobom nepreukázal, čím sa dostal do dôkaznej núdze. Súd ani nezistil príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a postupom exekučného súdu, ktorý vydal poverenie po štyroch mesiacoch z dôvodu, že ani v prípade, ak by súd bol rozhodol bezodkladne (na nasledujúci deň), by hmotná škoda žalobcovi nevznikla.

V tomto postupe súdu prvého stupňa nemožno vzhľadom na vyššie uvedené konštatovať odňatie možnosti konania pred súdom, nakoľko súd prvého stupňa rozhodol v zmysle zákona a svoje rozhodnutie v tomto smere aj dostačujúco odôvodnil. Odňatie možnosti konať pred súdom nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykonával.

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení a preto je táto námietka žalobcu nedôvodná.

Súd prvého stupňa taktiež svoje rozhodnutie nezaložil na „nedôveryhodnosti“ údajov, tak ako to tvrdí žalobca v podanom odvolaní ani nevytvoril konštrukciu, podľa ktorej je nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný „vyvrátený“ značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii súdny spis sp. zn. 12Er/1001/2008, z ktorého listín a údajov vychádzal. To, že súd prvého stupňa konšatoval sa v počte dní, v ktorých bol súd prvého stupňa v omeškaní s udelením poverenia nezahodol s údajmi uvedenými v návrhu žalobcu nezakladá vadu konania a skutočnosť, že by súd prvého stupňa návrh zamietol z dôvodu nedôveryhodnosti údajov. Základom rozhodnutia súdu prvého stupňa je nesplnenie zákonných podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. a nie nedôveryhodnosť údajov.

Ďalej vo vzťahu k námietke oprávneného, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v tomto smere nepolemizoval nad dĺžkou konania. Vo vzťahu ku žalobcom tvrdným priesťahom konania súd prvého stupňa uviedol, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov je kompetentný Ústavný súd SR a s týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje. Odvolací súd iba dopĺňa, že judikatúra Ústavného súdu SR sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa troch základných kritérií, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou ESLP sa prihliada aj na premet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre účastníka. Len samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, nakoľko je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom žalobcu na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie, t. j. neposudzoval ani priesťahy v konaní ani vhodnosť dĺžky konania. Posudzoval splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., čo bola podstata návrhu žalobcu.

Odvolací súd vo vzťahu k žalobcom tvrdnému prejavu nesústredenosti činnosti súdu, keď podľa jeho názoru súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia (rozpor exekučného titulu so zákonom), odvolací súd konštatuje, že tento odvolací dôvod nekorešponduje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, nakoľko súd prvého stupňa sa rozporom exekučného titulu so zákonom v tomto prípade vôbec nezaoberal.

Vo vzťahu k hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu odvolací súd konštatuje, že odvolacie dôvody sa hmotnoprávnej stránky napadnutého rozhodnutia vôbec nedotýkajú. Iba na dôvažok odvolací súd uvádza, že k hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu na začatie konania je nepreukázanie podmienok na uplatnenie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Žalobca svoj návrh odôvodnil nedodržaním zákonom stanovenej lehoty 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V tomto smere je potrebné uviesť, že síce ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania upravovalo lehotu 15 dní na udelenie poverenia, táto však s účinnosťou od 01.06.2010 neplatí v prípade exekučných titulov podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Exekučným titulom bol v tomto prípade rozhodcovský rozsudok podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Až aplikačná prax v prípade rozhodcovských rozsudkov v spotrebiteľských veciach si vyžiadala potrebu novelizácie predmetného ustanovenia a odstránenia lehoty 15 na rozhodovanie o udelení poverenia v týchto prípadoch. Exekučné konanie sa začalo za účinnosti ešte pred novelou, avšak exekučný súd už rozhodoval v čase po účinnosti novely, preto uvedené novelizované ustanovenie možno vziať do úvahy ako podporu myšlienok o potrebe exekučného súdu posúdiť súlad tohto exekučného titulu so zákonom v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, čo lehota 15 dní vo väčšine prípadov neumožňovala.

Z rozhodovacej činnosti je známou skutočnosťou, že aplikácia práva Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa (v dôsledku vstupu Slovenskej republiky do EÚ) zasiahla do dovtedajšej súdnej praxe a významne ovplyvnila jej vývoj. Uvedenému sa nevyhlo ani exekučné konanie. V duchu existujúcej judikatúry bolo a je povinnosťou exekučného súdu postupovať v exekučnom konaní v súlade s právnou úpravou a zásadami na ochranu spotrebiteľa, opakovane judikovanými Európskym súdnym dvorom (napr. vec C40/08, C-76/10). Vzhľadom na nerovné postavenie spotrebiteľa ako jednej zo zmluvných strán (slabšia

vyjednávacia pozícia, úroveň informovanosti), čl. 6 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa závažné. Z judikatúry ESD vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť. Tento nerovný stav možno odstrániť iba vonkajším pozitívnym zásahom vo vzťahu k účastníkom zmluvy. Ochrane spotrebiteľa je preto potrebné venovať náležitú pozornosť aj v exekučnom konaní, s čím je spojené adekvátne plynutie času. Vyššie uvedeným okolnostiam (venovanie náležitej pozornosti ochrane spotrebiteľa) nasvedčuje skutočnosť, spomínaná už vyššie, že neskoršia právna úprava v ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyňala rozhodcovské rozsudky zo zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia od doručenia žiadosti súdneho exekútora. Rýchlosť nemôže byť na úkor kvality. Ku skúmaniu zákonnosti exekúcie nemožno pristupovať formalisticky len za účelom dodržania zákonnej lehoty. Je namieste starostlivo skúmať zákonnosť exekúcie. Uvedené okolnosti sú objektívne spôsobilé vyvolať predĺženie zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia.

Odvolací súd v tomto smere musí v zhode s tvrdením žalobcu skonštatovať, že exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie tak, že rozhodol o udelení poverenia súdnemu exekútorovi, avšak až po uplynutí 2 mesiacov, t. j. až po zákonom stanovenej lehote 15 dní (žiadosť podaná dňa 06.11.2008 a exekučný súd udelil poverenie dňa 27.01.2009). Na exekučné konanie sa totiž vťahoval Exekučný poriadok v znení účinnom v čase začatia exekučného konania dňa 06.11.2008, t. j. Exekučný poriadok v znení účinnom pred novelou, ktorá lehotu 15 dní v prípade rozhodcovských rozsudkov odstránila. V prebiehajúcich exekučných konaniach sa a priori totiž uplatnia doterajšie právne predpisy. Všeobecne sa týmto vychádza z prísneho dodržania ústavných princípov zákazu retroaktivity. V tomto prípade tak síce možno aj napriek nesprávnemu právnemu záveru súdu prvého stupňa v tomto smere konštatovať omeškanie sa exekučného súdu ohľadom udelenia poverenia na vykonanie exekúcie s ohľadom na znenie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, avšak vo vzťahu k ďalším zákonným podmienkam pre úspešnosť návrhu nie je možné súhlasiť so žalobcom. Žalobca totiž od tohto postupu súdu uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vyčíslenú v podanom návrhu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nákladov, ktoré musel vynaložiť v období do rozhodnutia exekučného súdu (správa pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca, udržiavanie a správa informačného systému a administratívne práce spojené s urgenciami adresovanými exekučnému súdu). Nemajetkovú ujmu v peniazoch si uplatnil, nakoľko pre neho nie je samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o

žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie veci v primeranom čase dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Podľa názoru žalobcu neskorým ukončením procedúry exekučným súdom došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu pre stratu kontaktu s povinným a taktiež aj k insolvencii povinného. Poukázal pritom na právo garantované v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR majúť za to, že potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Sumu nemajetkovej ujmy žalobca vyčíslil ako alikvotný pomer 55,-- eur za každý mesiac omeškania exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného súdu 660,-- eur za rok: 12 mesiacov v roku = 55,-- eur, t. j. 385,-- eur za sedem celých mesiacov.

Nie je možné súhlasiť s tvrdením žalobcu ohľadom vzniku škody a nemajetkovej ujmy vyčíslenej v podanom návrhu, nakoľko žalobca dôvody vzniku škody a nemajetkovej ujmy a jej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu nijako nepreukázal. Žalobca nepredložil súdu relevantné dôkazy preukazujúce a dokumentujúce skutočnú reálnu výšku jeho škody. V tomto prípade je potrebné preukázať príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom reálnej konkrétnej škody, ktorá mala žalobcovi skutočne vzniknúť. Žalobca musí totiž preukázať konkrétnu sumu, ktorú si uplatňuje ako škodu a nie minimálnu výšku škody, ktorá by mu mohla vzniknúť a taktiež musí preukázať, že škoda, ktorá mu vznikla je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu. V tomto prípade nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom vznikom škody (v akejkoľvek výške), t. j. nie je splnená jedna podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobca ním vyčíslené sumy ničím nepodložil a odvolaciemu súdu z obsahu súdneho spisu nie sú známe ani skutočnosti, že by v dôsledku omeškania exekučného súdu došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu pre stratu kontaktu s povinným a taktiež nie je preukázané, že by došlo k insolvencii povinného. Žalobca uviedol aj nepravdivé údaje týkajúce sa doby omeškania (viac ako 232 dní). Taktiež žalobca nepreukázal ani dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, keďže ani jeden dôvod, ktorý uvádza v návrhu ničím nepodložil a ničím nepreukázal. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, aké náklady mu vznikli, ktoré iba vyčíslil bez predloženia relevantného dôkazu o tom. Aj vo vzťahu k nemajetkovej ujme sa jedná iba o hypotetické konštatovanie bez preukázania priameho zásahu do sféry žalobcu.

Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že exekučné konanie naďalej prebieha. Z judikatúry súdov SR, Najvyššieho súdu SR ako aj Ústavného súdu je totiž nepochybné, že žalobca ako obchodná spoločnosť podáva vo veľkých množstvách návrhy na vykonanie exekúcií, na podklade neplatných rozhodcovských doložiek, čím nie je daná ani právomoc rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku a v mnohých prípadoch sú žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie právoplatne zamietnuté alebo exekúcie následne z uvedeného dôvodu zastavené. Exekučnému súdu totiž v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy s cieľom vylúčiť neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú postavenie spotrebiteľa. Prieskum rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu umožňuje aj zákon č. 244/2002 Z. z., kde ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak súd zistí nedostatky podľa § 45 ods. písm. b) alebo c), teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b).

Vzhľadom na uvedené žalobca nespĺnil podmienky zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. V danom prípade bolo na žalobcovi preukázať skutočnosti uvedené v návrhu a to, že exekučný súd svojím nesprávnym úradným postupom spôsobil také konanie, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti so škodou vyčíslenou v návrhu. Rovnako tam mal postupovať a preukázať dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy.

Na základe zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.